

[Aksel Larsen.]

Jeg kan naturligvis ikke gøre indsigelse imod, at man har drøftet spørgsmålet i det udvalg, men jeg vil dog tillade mig at sige, at det udvalg er nedsat for at behandle en udenrigspolitisk sag og ikke for at behandle en så social sag som fordeling af erstatningsbeløbet herhjemme, og jeg er ikke helt sikker på, at det er rigtigt, at man har gjort det på den måde. Det er muligt, at det nedsatte udvalg er yderst kompetent, selv om det forekommer mig, at det mangler nogen sagkundskab med hensyn til, hvorledes erstatningerne bør fordeles, hvem der bør være berettiget til erstatninger o. s. v. Men det er naturligvis muligt, at dette udvalg i øvrigt er kompetent, og jeg kan ikke gøre indsigelse imod det, hvis man også henviser dette lovforslag til det pågældende udvalg. Jeg vil blot gøre opmærksom på, at det er to principielt vidt forskellige sager, man så putter i samme udvalg.

Med hensyn til lovforslaget kan jeg tilslutte mig det ærede medlem hr. Victor Grams udtalelse om, at det forslag, ministeren har fremsat, er et godt grundlag for forhandling. Dermed er sagt, at der ikke er foregrebet noget, men jeg vil rigtignok håbe, at forslaget ikke bliver ringere, men at det tværtimod bliver forbedret. Hvis jeg ikke husker meget fejl, var det det ærede medlem hr. A. C. Normann, der sagde, at man kunne bedre komme ind på detaljer ved anden behandling. Jeg er desværre bange for, at det så er for sent. Jeg vil formode, at hvis man i udvalget inden anden behandling når et resultat med hensyn til, hvordan lovforslaget bør se ud, så bliver det meget svært at få ændringer indført mellem anden og tredje behandling. Det vil altså sige, at dels må man fremkomme med sin mening her, dels må man fremkomme med sin mening over for udvalget, og der kan være spørgsmål, det er mere hensigtsmæssigt at sige sin mening om til det udvalg, der får sagen til behandling.

Jeg er altså enig i, at det fremsatte lovforslag er et godt grundlag for forhandling, men jeg vil tro, at det kan forbedres adskiligt, og jeg er nødt til med det samme at vende mig dels imod noget, som blev sagt ved første behandling af ratifikationsforslaget, dels imod noget, der er sagt i dag i

særdeleshed af det ærede medlem frk. Helga Pedersen

Det ærede medlem synes at være tilhænger af, at man graduerer erstatningerne yderligere end foreslået af den højtærede socialminister, således at der bliver mere til invaliderede, enker o. s. v. og mindre til det, man kan kalde torterstatning efter dageantal. Det ærede medlem stillede spørgsmålet, om erstatninger overhovedet bør tildeles dem, som er kommet igennem frihedsberøvelsen uden men, og supplerede dette spørgsmål med en udtalelse om, at den deltager i modstandskampen, der kom igennem det uden men, burde ikke have en slags ugeløn af den tyske stat.

Jeg synes, at det ærede medlem i det mindste kunne have undladt denne udtalelse om ugeløn, og jeg synes, man i øvrigt kunne forsøge at gøre sig klart, at der i virkeligheden ikke her er tale om erstatning, selv om man i overenskomsten bruger udtrykket erstatning. Den del af livet, fangerne har mistet i lejre og fængsler, kan man ikke give dem igen, og man kan ikke erstatte dem det tab, de dér har lidt. Der kan blive tale om en art symbolsk erstatning, en torterstatning, og det forekommer mig, at man dér i allerhøjeste grad må tage hensyn til dageantallet. Ligesådan kan der være tale om — som det allerede har været nævnt af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen — at tidligere fanger, der ikke er erkendt som invalider og ikke har villet søge invalidehjælp i henhold til erstatningslovgivningen, alligevel er mere eller mindre invaliderede; ja, der er vel ingen af dem, der har været i lejrene, der overhovedet er kommet igennem det uden men, og det bør der vel også tages hensyn til.

Jeg er ganske klar over, at det brev, overlæge Thygesen har sendt til socialministeriet, ikke er folketinget bekendt. Jeg har fået såvel overlæge Thygesens som den højtærede socialministers tilladelse til at sørge for, at alle folketingets medlemmer får ordlyden af dette brev. Men lad mig, før jeg også kommer ind på indholdet af dette brev, have lov til at gøre opmærksom på, at hvis der er nogen, der er sagkyndig i dette land vedrørende det, der er overgået fanger fra de tyske koncentrationslejre, så er det overlæge Thygesen. Han er i enhver henseende den mest sagkyndige, og jeg